

Baltijas Semkopis.

Apsteļejams:

„Balt. Semt.“ ekspedizija, Rīgā, pilš. Raķu-ēdā № 6 (Bāsarā) un redakzija: Jelgavā, Raķu-ēdā № 2. Beš tam Rīgā: Šilling'a, Kapteina un Luģawa grahmatu-bodis un pee topmana Verchendorff, pilš. Raķu-ēdā № 13. Zitās pilšētās: wišas grahmatu-bodis. Uš laufeem: pee pagasta = waldehm, mahjitateem, skolotajeem, 2c.

5. gads.

Rīgā, tanī 17. janvari.

Makšā:

Ar Peelikummu: par gadu 3 rub., par 1/2 gadu 1 r. 60 k. Beš Peelikuma: par gadu 2 rub., par 1/2 gadu 1 r. 10 k. Par peesuhstīšanu ar pastu uš katru eksemplari, ween' alga waj ar jeb beš Peelikuma, jamakšā 60 kap. par g. un 35 kap. par 1/2 g. **S l u b i n a j u m u s** peenem wišās apsteļejamās weetas pret 8 kap. par sīhtu rindumu.

№ 3.

Lihds ar Baltijas Semkopi ik nedēlas isnaht Peelikums ar stahsteem un derīgu laika-kawekli; makšā 1 rub. par gadu, 50 kap. par pusgadu.

1879.

➡ **Saweem zeen. lasitajeem:** ➡

Sums jau sinams, zīt sīhtī un ašī sinami laudis pret muhju awištī lihds šchim karoja. Nedatīja pa tam sawu zeku gabja tahlak, tahdu šlepenu pogu reeschānu un kowahrnu pkehrschānu it nebuht ne-eewehrodama. Tagad tai no malu malahm, gandrihš no wišahm pusehm peenahš sinas, ka laudis esot sabaiditi zaur to eeteišschānu un musinaschānu: „Baltijas Semkopis“ wairs ne-isnahšot jeb no jauna gada tas wairs ne-isnahšot — redaktors esot atzelts no amata 2c., tadehš, lai labak apsteļejot „Latweeschu awišeš“ un tā pr. — Gewehrojot, ka tahdas blehnu parunas tikai tad tik ahtri war isplatitees pahr wišu semi, kad tahs neween ar laumu nodomu ir isperinatas, bet ari gluschi pehž sistema un eepreesch norunatas kahrtas laudis iskaišitas, redakzija tura par sawu peenahskumu, tahm atklahti un spehžigi stahtees pretim. Tadehš wina šchihš parunas šcheit issaka par jesuitiskeem un melneem meleem, kas ar sahtana wiltibu isdomati un ar wišeem wehjeem iskaišiti wišās malinas, lai zaur to „Baltijas Semkopja“ lasitaji eetu masumā un wina wahrdi un drošcha karoschana pret tumšibas draugeem nespeestos lihds tautas aushm. Zeen. lasitaji! Mehs Juhs luhdsam eewehrot, ka tahdi noteesajami lihdselki peerahda muhju jesuitisko pretineeku issamifuschos zihnišchanos, turai jastrahda pretim. Tadehš redakzija usajizina pagastu amata = wihrus, skolotajus un wišus, kam tautas lablahschānahš ruhš, šcho melno melu-scheterejumu, kur ween tik eekriht, laudihm list preeščā un isklaidrot un ar wišeem spehšeem ruhpetees, ka mineto kauschu nodoms ar spehžigu roku kluhtu isgaisinats un ka nepeepilditos winu zeribas, ka „Baltijas Semkopis“ teescham masakā mehrā eetu laudis ne kā tas buhtu notizis, ja tahdi wiltigi meli nebuhtu ispausti.

Redakzija.

Saimneezibas nodaka.

Mehslu apkopščana stali, laidarā un uš lauka.

Wešs sakams wahrds škan: „Mehsli ir lauksaimneezibas dwehsele.“ Bet leelakā semkopju dala šcho „dwehsele“ tik nepareiši apkopj, ka ta „meesai“ t. i. lauku-raschāi peenahžigā labuma nebuht nepasneedš. Gandrihš wišos lauksaimneezibas rakšos pirmo weetu eenem mehslī, bet tomehr noteek, ka pret šcho semkopja wisleelako eenemščānas-awotu kluht pahrlēezigi daudš grehšots un nepareišā mehrā isšchlehdīgi dših-wots, tā ka wišt padomi pee tam israhdahš pa wišam weltigi. Semkopis daudšreis baidahš mas kapeku par it waijadšigu un nepeezeschānu leetu isdot, bet winašch ne buht ne-apdomā, ka zaur nekahrtigu stala-mehslu kopščānu uš tihruma pa gadu simteem kapeku un rublu beš kahba labuma teek isgaisinati.

Šchahdas nepareišibas eewehrojot nesahdehš, kad semkopjus dara usmanigus, ne ween kā mehslī stali, stala preeščā jeb laidarā, bet ari kā tee uš lauka kopjami. Ne buht naw deesgan, kad mehslus jo leelā wairumā sagatawo, waj ari kad tos tik uš lauka iswed. Pee tam buhs ihpajchi par to jaruhpejahš, ka wišt tee labumi, kas stala waj laidara mehslōs ir, ne-aišeet bojā. Tapat ari mehslu apkopščana uš lauka mas ko lihdschš, kad nederīgi, newehrti mehslī teek iswesti. Tahda sawruhpiģa mehslu saimneeschāna buhs weenā kā ari otrā sinā nepilniga un zaur to ne kad tos labumus nepanahšs, ko warbuht dajchš labs zere eeguht.

Ja eespehjamš mehslus jo ilgaku laiku stali turet, tad ta beš schaubischānahš ir ta wišu labakā mehslu kopščana, ja tikai saufas streijas ir pa pilnam un strutas ne-aišteš projam. Preešč tam gan ir stali waijadšigi, kas augstu buhweti, ar zeetahm grihdahm, kas strutas šatura, un ka stalus war peenahžigi iswehdinat. Grihdu derehš no labi štipra mahla šastampat un tad ar lihdseneem afmineem jo zeeti isbruget, jeb ari ar zeeti un štipri bedšinateem keegekeem un zementi ismuhrit. Preešč notelochahm šrutahm ir šeenmalā, turpat stali, ihpajchi zeeta ismuhrita bedre ja = eetaiša. Lai strutas no bedres ne-istek, tad šeenas waijadšchš koti zeetas taišt un beš tam

arweemu derehš to apsegtu turet, lai stalis pa daudš nepildahš ar smaku. Sabaki buhs, kad preešč šrutahm pumpi eetaiša, jo isfmelščāna pagehr daudš laika un beš tam ari, nepatīklamās smalas dehl, štrahdneekem negribahš ar smelščānu nodarbotees.

Stali ilgi stahwoschē mehslī lopeem ne buht nesahbdē, ja tikai eespehjamš stali pareiši iswehdinat. Saušu streiju pee tam nedrihšt truhšt un šiles tā eetaišamas, ka tahš war pehž waijadšibas augštaku pazelt. Ari par to buhs ruhpetees, ka mehslī teek katru deenu nolihdšinati, lai lopeem pakatas gals nestahwetu augštaku, ne kā preeščas un ari lai mehslī wiszauri islihdšinatos weenadi. Lai amoniaku waretu šaturet un wina štipru smaku masinat, tad derehš mehslōs jewelšchābu kaliju un gipsa pulweri iskaišt. Pehž kreetnā semkopja fon Rosenberg-Lipinski domahm stalis ir ta labakā mehslu-weeta.

No tahdas mehslu kopščānas pehž leetu prateju domahm zelahš šchahdi labumi: 1) zaur to war daudš wairak un labakus mehslus eeguht, ne kā kad tos ahra laidarā ismet; 2) isdoschānas preešč laidaru eetaišes un laiks teek pataupiti; 3) stali stahwoschē mehslī ir daudš labaki (t. i. trefnaki jeb ar ziteem wahrdeem: tanis ir daudš wairak to baribas daku, kas labikai waijadšigas un weenlihdšigaki noguleju-šchēes, ne kā ahra ismestee.

Ja mehslus katru deenu waj pehž diwi jeb trihs deenahm waj ari tikai reiši nedelā ismet, tad uš wišu wišt buhs waijadšigs, ka mehslu-weetas grihdu tik zeetu eetaiša, ka strutas newar projam aištezet jeb semē šawillstees. Beš tam ari laidars jeb mehslu-weeta weenlihdšiga eetaišama, lai istelochā wirza war eetaišitā bedre eetezet. Buhs ari koti derīgi, kad mehslu-bedres malas 1 1/2 pehdas augstu labi zeeti ismuhrihs, lai leetus uhdens newar no ahreenes zaur apakšču eespestees. Kur šchihš eetaišes truhšt, tur ir uš wišu wišt waijadšigs apbedri isbrugetu reni eetaišit, lai uhdens newar no ahreenes ar mehslēem šaweenotees.

Kad eespehjamš, tad mehslu bedri derehš tahdā weeta eetaišit, kur wehji un šaule newar peetikt, jo labaki stala šeenela pušē, waj ari bedri war ar šokeem apstahdit. (Wahžemes apje (Pappel) preešč šchi noluhka buhtu ta derigakā, jo mehslī tai newar ne kā šchahdet.)

Pehz ijmefchanas mehli ir weenadi islihdfinami, ka tas stali preefch lopeem teef padarits. Zo zetati mehslus famihs, jo ari pamajak un weenadafi tee sagulesees un zaur to ari jo derigafi palifs. Ne-islihdfinatods un nesamihdods mehslods paleef daudj starpu, ta ka wehjsch un faule peetikdami tos drihji isschahwe. Bes tam ari atstahdas starpas eerodahs pelejums un derigas weelas kluhst isgaisinatās. Karstods un faufods mehneschods mehli ir laifu no laika ar wirzi apleijami, lai tee no sawa labuma tik daudj nesaudetu. Zif un kad mehli apleijami, naw eespehjams nosazit; to tikai isschfir mehslu-bedre jeb weeta waj ari paschi mehli. Tik lihds ka pelejumi mehslods eerodahs, tad ta ir peerahdischana, ka tee pa maj aplaistiti. Pa daudj leels flapjums ir tik pat stahdigs, ka pahrats faufums. Leels flapjums kawē mehslus puhshana un tee kluhst ari pa daudj isschfiri, tamdeht ta leelafā leeta ir, ka pee mehslu kopshanas wajadsiigo flapjumu un faufumu spehi nowehrot. Bes tam wehl ir tas labums, ka zaur apleeshanu wifas mehslu sature dalas sawellahs mehslods. Ihti derigods mehslods wajaga buht tiklab zeeteem, ka ari schfidreem lopu isfarnijumeem.

Zif augstu mehslus mehslu-bedre war jamest, naw eespehjams noteikt, ja bedre naw pasihstama. Bet ka protams, buhs ari ja-eewehro, ka jo augstaku mehli jamesti, jo ari katra jamesta mehslu-fahrtā daschada sagatawofchanahs noteef. Augstaku mehslus neder jamest, ka tikai 4 1/2 pehdas.

Ari schei buhs jagahda, ka mehslu-bedre amoniaks ne-isgaisinajahs. Bet ja jau stali preefch schi noluhka buhtu sehwehshahbais kalijs un gipis leetati, tad tos te newajadsehs isleetot.

Kur mehli ar purwa semi (humus) apjegi, tur augschā mineteē lihdsjekli preefch amoniaka satureshanas naw ne maj wajadsiigi. Ja mehslus tā aplops, ka augschā minets, tad pa wifam naw ko baiditees, ka tee pa daudj amoniaka pasaudeshs.

Uj lauku iwestee mehli ir jafamet leelafas tschupās waj ari tuhlin ja-isahrdā un teem jalauj ilgaku laifu stahwet jeb tee ari drihsumā ja-aparj. Mehslus jo ilgaku laifu majās tschupinās atstah, ir nepareisi un tadeht tas atmetams, jo tahdā buhschana mehli fakriht loti ahtri un wifas labafas dalas waj nu semē sawellahs jeb ari kluhst no wehja isgaisinatās. Tā p. p. tanis weetas, kur tschupinas gulejuschas, labiba fakriht weldē, turpreti zitās weetas mehslu truhkums ir manams.

Ja nebuhtu eespehjams, iwestos mehslus drihsumā ee-art, tad tee jafamet jo leelafas tschupās un tuhlin ar semi ja-apleef. Schahda mehslu apfopshana naw ne buht ka wajadsiiga eesfatama, bet tikai ka islihdjeklis newafas brihdi; jo ruhpijai mehslu isahrdishanai drihsumā ir alafsch preefchroka dodama.

Zif wispahrigi schini, nupat minetā sinā domu weenadiba atro-

dama, tik pat leela domu neweenadiba ir atfal tani sinā: waj isahrditee mehli ir tuhlin ap-arami, jeb tee war jo ilgaku laifu bes kahdas stahdes ne-aparti stahwet. Schi domu neweenadiba buhs gan tani buhschana atrodama, ka preefch schi noluhka naw eespehjams wispahrdigus nosajijumus zelt, tadeht katra gabijumā buhs sawa atbilde wajadsiiga un wifas buhschanas ja-eewehro, kas ar scho leetu stahw safarā.

Siniba par scho leetu spreesch wispahrigi tā: Stala mehli sadalahs tik pat wirs semes, ka ari semē ee-arti. Slapja laika ne-eeartee mehli sadalahs daudj ahtraki un wiji no mehfleem atschkirdamees weeli kluhst zaur leetu semei peewesti. Pee tam, ka protams, ari amoniaks isgaisinajahs un jo nu wairaf iwestee mehli ir sadalijuschees, jo ari wairaf amoniaka aiseet bojā; bet isgaisinajahanahs naw ne buht tik pahraf leela, jo wiji no mehfleem atschkirdamees weeli, ka jau minets — sawellahs semē. Schini sinā, ka redsams, amoniaks ne buht neteef tik daudj pasaudets, ka pee slistas, neriktigas mehslu kopshanas tschupās.

Sausā jeb fildā laika tur preti tas ir drufku zitabi. Mehslu sadalishanahs tad noteef daudj lehnaki un otram fahrtam, zaur scho faufumu amoniaks war ahtraki isgaisi, bet pee tam buhs atfal ja-eewehro, ka ari mitrums, kas semē atrodahs, scho slistumu pa dalai spehji nowehrst.

Pehz mineteem peedihwojumeem, semkopja fon Gorena domas schini leeta ir schahdas: isahrditus mehslus tikai tad war jo ilgaku laifu ne-eeartus atstah, kad gais ir dschirs un mitrs. Lai amoniaka isgaisinajahanu spehtu aiskawet, tad nedrihst mehfleem laut pa daudj fatrenet. Un ari tani sinā ir labi, ka mehslus wirs semes atstah, ja grib lai winu darboshanahs jo ahtraki noteef, bet ja nodoms buhtu, teem laut jo lehnaki darbotees, lai tee otrai sehjai nahtu par labu, tad wini ir drihsumā ap-arami.

Tahdods gadijums, kur mehslschana wahja, bet ne wis reti noteef, buhtu eewehlams, mehfleem laut jo ilgati ne-ap-arteem stahwet, bet kur mehslschana stipri un reti noteef, tur tos wajadsehs tuhlin ee-art. Atschkirdamahs mehslu dalas tikai tad aisees bojā — kas loti schahdetu — kad lautu ir kalnaini un loti slihi, kur zaur stipru leetu waj pawafarods zaur stipru sneega-kuschanu, wifas schfidrafas mehslu dalas kluhtu lejā noskalotas. Zo leelaki panahkumi buhs, kad mehslus jeemā labi isahrdā, ja tee tik naw pa daudj sadalijuschees jeb ari pa daudj gari.

Kad nu sinam, ka stala-mehfleem ne ween tas usderums, semei truhkstschas ustura-dalas peewest, bet ari semi irdinat, tad war lehti noskarst, ka smagai semei mehslu ee-arschana drihsumā ir derigaka, ne ka kad teem lauj jo ilgaku laifu wirs semes palift.

Sadschwe un siniba.

Atklahta wehstule A. Bielenstein'a igam Dobelē un A. Nutkowsky igam Kalna-muijchā (Hofzumberge).

I.

Zeenijamee lungi! Sawā gruhdā un swehtigā amatā Zuchs jau dascham labam un daudsfahrt efeit likuschī fersnigus wahredus pee firds. Bet pasaulē wifis grosahs un ari zilweli listens un winu stahwollis grosahs. Tadeht atkaujeet, zeen. lungi, ka mehls reis ari Zums leetam fersnigus wahredus pee firds. „Pahrbaudeet wifu un to kas peenemams patureet.“

Kad nu mums tā atgadijees, publikas preefchā sawā starpā farunateres, tad wispirms mums ja-islihdshahs peedofchana, ka mehls schim brihsham lahga nesinam, ar lahdu goda-wahrdū Zuchs usrunat, waj tā mahzitajus jeb basnizlungus, waj tā „Latweeschu draugu beedribas“ presidenti un direktoru. Bet leetati paschaj schi peedodamā nesinashana ne tā nestahdehs, tadeht jahsim farunatees.

Pagahjuschā gada 5. dezembri Zuchs abi bijat isredsejuschees „Balt. Semkopi“ par awisi, kas „Latw. draugu beedribā“ loti bahrgi noteesajama; un esat tam ari demuschī, zil ween eespehjuschī. Nedahjija tur nebija klasti; ta scho breehmigi bahrgo „spreedumu“ dabuja sinat no awijehm, wispirms no Rigas wahzu awises. Pehz tahs bija sazijis: Nutkowsky f. — „ka „Baltijas Semkopi“ nitni un naidigi (gehāffig) usbruhlot muhsu sadschwes instituziju lozelleem un organeem, un lai winsch atgreeschotees no schi zeta, kas ne uf tahdu wihst ne-aiswedot uf selmigu attihstibu,“ turpretim Bielensteinā f. — „ka „Balt. Semk.“ esot uf breehmiga (gefāhrlich) zeta un sehjot nemeeru.“

Ihti preefch tam bija wahzu laifrakstā isnahjis un jau wifem pasihstamais

Ulmans f. rakstis, bet eefam uf scho Latweeschu laifrakstods bija atbildets un preefch minetas „Latw. dr. beedr.“ sehdeschanas, wifas presidente A. Bielensteinā f. bija aischbrauzis uf Rigu un, jahstirdejis, ka Ulmans f. „bahrgais spreedums“ no Latweeschu pufes teef usnemts, wifsch loti isruhzees. Waj wifis tas tā newifus atgadijees? Mehls schaubamees! Uj wifu wihst mehls it nebuht nehshaubijamees, ka Zuchs, zeen. lungi, minetā japulzē sawam amata-brahlim Ulmans f. freigitees palihgā, masafais to ne-atstahseet weenu paschu. Taischu mehls nebijam zerejuschī, ka Zuchs ar sawu selundeerechānu tik tahlu eeseet, ka Zuchs gahjuschī. Tadeht mehls Zuchs minetā wahzu awisē usajzinajam isfazit, waj Zuchs teescham tahdu leezibu pret „Baltijas Semkopi“ esat demuschī. „Rig. Zeitung“ schim usajzinajamam peelika klasti sawas zeribas, ka Zuchs, zeen. lungi, winu ne-atstahschot, bet apleezinajschot wifas atstahstijumu par tahnu. Mehls nu atfal bijam pahrelezinati, ka Zuchs scho wahzu awisē ne-atstahseet, bet wifas referatu apleezinajseet par pateesu. Mehls nebijam wihluschees — Zuchs scho leezibu dewat melnu uf balts — zaur sawu raktu. Nu mehls Zuchs usajzinajam „Balt. Semk.“ p. g. 51. num., lai Zuchs scho sawu „bahrgo spreedumu“ jeb rakstito leezibu peerahdat. Pa tam ir „Rigas Lapa“ un „Baltijas Wehstneis“ bija saweenojuschees ar Zums, ar Rigas wahzu awisi un ar Ulmans f. Abi mineteē Latweeschu laifraksti nu selundeereja atfal Zums. Tā tad, ka listahs, Zuchs bijat leelas leetas isdarijuschī un Zuchū draugi preezajahs — ja wajadsiigs, tad tos pee wahrdā saulsim — ka „Mathers nu reis ir gahstis un ka „Balt. Semkopim“ nu gan eeschot plahni.“ Mehls tuhdsam, zeen. lungi, nepeenirsi, ka tas bija ihji preefch jaungada, kur awises mehls no jauna apstelet, un ka ne wifai ilgi preefch wifem schem notifumeem „Latw. awises,“ tahs beedribas organs, kuras presidente ir Bielensteinā f., isfludinaja, ka tahs ar jauno gadu isnahstschot leelafas, bes ka zena kluhtu pa-augstinata. Zaur leetas pratejeem ir peerahdams, ka ne weenam zitam, kas naw wifai bagats, tik leelas awises par 90 kap. gabalā bes spehziiga peepalihga naw eespehjams isdot. — No wifis tas nosihmē, to katrs apdomigs zilwels warehs it lehti ihbibinat.

Lai nu stala mehslus apartu tuhlin jeb wehlaki, ar weenu ir jaluhko uš tam, fa tos slapjus ne-aparij. Slapjā laifā un slapjus mehslus arot semei peewed — gisti.

Tāpat buhs ari uš to luhkot, jif dšiti mehslus ee-ar. Pehz eefpehjas mehslu ir jekli ap-arami, bet faufā, fiktā un irdenā semē tee ir jo dšitaki ee-arami, lai wini spehtu waijadšigo mitrumu preefšch fadalifchanahs eegubt. Wehl derehs peeminet, fa stala-mehslu darbofchanahs noteef tant mehrā, fahdā buhšchanā tos isleetā.

Ar frifcheem, drusku pagareem stala-mehsleem war deefgan leelu femes gabalu nomehflot. Wini fadalahs koti lehni, tadeht ari winu darbofchanahs pee labibas weifšmes ir wehlač, bet pa to teefu atkal fpehžigatā. Arifchanu un ezešchanu wini koti lamē, tamdeht ari isdali-fchanahs semē ir koti neweenada. Pee pastahwigi faufa laifa mehslu nefadalahs un tee paleef tad bef fahdas fpehjas. Puslihdš fatrene-jušcho mehslu isleetaschana ir katrā finā ta labatā. Pa-ihjus mehslus war jo labati isahrdit, pee ee-arifchanahs naw pahraf leels fpehšs wai-jadšigs, wini isdalahs weenadi un winu darbofchanahs nenoteef til wifai ahtri, bet tomehr labi. Tur preti pa daudš fahdehdejušcho mehslu dar-bofchanahs noteef pahraf ahtri un stipri.

Katram femkopim buhs fawu fainneezibu eewehrot un tad pehž eefpehjas ari peepafigu mehslu aplopfchanu iswehletees, bet uš wifu wihi buhs par to ruhpetees, fa mehslōs wifas augeem waijadšigās uštura-dafas atrodahs. Ja wifšch to ne-eewehro un par tam neruh-pejahs, tad tas ir isfchkehrdetahs, un isfchkehrfchana, fā finams, fain-neezibu nepahrlabo, bet tilai pošta. —R.—

Wispaħriga dafa.

Praħts un firšs.

(Saruna gara seemas walarā pehž Herbera no Pahrgabwja).

(Beigums).

Dehws. „Bet, behrni, fā juhs warat finat, fas labs, fas jauns, ja praħta wahrtu naw? Lai noteef, es domaju, fa tā warehš islihdšinat. Katru, fas pirmo reif nahč, raibeet atpatal, ja ne-atnefs pašt lihdšā no praħta! Bet ja juhs fawus weefus jau ilgi pafihštat, ja tee jau daudšreif pee jums bijušchi un ir israhdijušchees godigi un uštizami, nu, tahdeem juhs tad wareet, ihsuma dehl, durwtinas bef ne fā atwehrt.“

Meitenes. „Tad durwtinas tatschu paleef! Ušwarefchana!“

Dehws. „Paleef, bet tilai fā uštizibas un draudšibas slepenas durwtinas, fas nedrihšit weenu mehr walā stahwet, bet fas kreetni ja-apsargā, fa sagli un laupitaji ne-eesogahs eefšchā. Bet praħts ir un paleef tee leelajee, fwarigajee wahrri.“

Sehni bija fawus goda un ušwarefchanas wahrtus nobeigfchi.

Dehws. „Zauki wahrri! Bet fā, waj neredseet, fas tē wehl truhšti?“

Sehni. „Ne, teht.“

Dehws. „Waj neredseet, fa tee ir un paleef plifi, wehjaini wahrri? Kur tad juhs domajeet fweifchneefkeem weetas eerahdit, pat kad tee buhtu tee wifu brangafee, kreetnakee? Wahrri farga buhdā? Juhs nu reedseet, fa jums firšs waijaga, tāpat fā juhs firdei waijadšigi. Aukštahs praħts ir tilai wahrri, firšs ir tas mahjoklis.“

Meitenes. „Ušwarefchana! Ušwarefchana! un muhju durwtinas teef atwehrtas. Sirdi mahjot ir til fikti, til mihligi. — Ja, bet mums tatschu naw wifš ja-ufnem, fas par wineem wehja wahrteem zauri eet?“

Dehws. „No Deewa pušes nē! Tad juhu kambaritšs drihš buhtu par masu. Ušneemet, fas jums tas labafais, tas mihlafais fchkeet, fo juhs pahrihštat, ar fo juhs stahwat draudšibā un uštizibā; tas zits lai fem palihofahs uš eelahm. Juhsu mahjoklim jabuht mafai fwehtai weetinai.“

Meitenes. „Un par fcho iswehleschani praħtam naw ne fā pawehlet?“

Dehws. „Pawehlet nē, bet brahligi un ar peerahdijumeem padomu dot; bet juhs winam warat ari atfagit, fo wifšch pagehr, jo firšs ir un paleef waldneezee par fawu pašchu mahjokli; wina naw wehrdfene, fur wina negrib labpraht un ar pahrlēezinaschanos paklaufit. Bef tam praħts ari tilai lehnam, pa mafahm pagehr, wifšch nedauša un netaiša trofšni; tadeht wifšch mahjus fundsei ar waru ne-ufmahfsees. Utraiditšs wifšch meerigi atkahpjahs un atstahj sirdi winas listenim.“

Meitenes. „Labi tā, fa mehš paleekam waldneezes par fawu mahjokli.“

Dehws. „Waldneezes juhs paleekat, un man jums jafala, fa par ufneemfchanu sirdi un par istabahm, lam tahš eerahda, firšs tilai weena pate war nošpreest. Wina pafihšt femi pašchu; praħtam tilai pawirfiga finafchana no winas. Sirdi eefšch femi pašchas ir waktneeks, fas gan aklis, bet fchi mahjokla finā daudš fšaidrafi fajuhč ne fā praħts redš; jo praħtam ir tilai wispaħrigs pahrfkats no leetahm un wifšch nefajehdš firšs wis dšitakos nošlehpumus. Bef tam wehl firdei ir waktneezee ahra pušē. Waj juhs sineet meitenes, fā fcho waktneezī fauz?“

Meitenes. „Waj ta naw newainiba fauzama, teht?“

Dehws. „Jums taišniba. Tureet fcho waktneezī augštā zeenā un godā! Wina juhsu sirdi appuščho ar lilijahm un rošehm. Ko wina eelaišč, tas fazel pateefigu un muhšchigi patihkam u eespaudu. Nu juhs ari afko waktneeku ufminefjeet —“

Meitenes. „Tas tatschu naw — mihleštiba?“

Dehws. „Uš to pušt gan ir. Bet kad nu fchis wahrds til koti daudš teef neleetigi waktats, tad nefaukfim wis mihleštibu, bet firšs dšinelli. Kad fchis netrauzē waktneezī ahrušē un tilai ij teem wehlē, fo praħts naw pa wifam par kontrbandu isfazijis, tad wifšch

„Baltijas Wehstnefs“ muhju wezais draugs, gahja tahlat, ne fā wahju awifes. Sinams, fawejus ir weeglati nodot pretineefkeem, ne fā pretineelus pahrfpeht. Lafitajus mehš luhšfam laipni eewehrot, fa fchis muhju amata-brahša warona-darhš notifa tant pašchā brihšti, kur „Balt. Semkopis“ apfaroja Ullmana f. netaišuo apfuhššibu, fo tas preefšch wahju publitās bija uftrahwis Latweefchu tautai. Echi eemešta deht mehš atturejamees no jebkureem ftrihdeem ar Dihrika f. awifehm, jo pašchu mahjās nepeektahjahs pluhštees, tad ahrepufes pretineefi ir ja-atgainā. Dširdešim, fo „Baltijas Wehstnefs“ krauj fawam darba-beedrim „Semkopim“ wifšū, fāmehr fchis patlaban pee darba, ne ween wifšs tautas, bet ari wina godu aifstahwet. Wina apbrihšnojamo fāstānu ar U. f. apfuhššibahm minešim fawā laifā; tē lai peeteel ar wina fīmahm par „Latw. dr. beedribos“ fchdešchānu f. dežbri. Tahš nesdams wifšch palawefahs brihšnum ilgi pee „Balt. Semkopja“ un rakfta tā: „Par Latweefchu laifraifteem runadams, Rutkowsky f. nošodija „Balt. Semkopi“ kuzam, fā femkopibas awifei, tatschu waijadšejis buht gobigam, nopeetnam laufšaimneetu pamahžitajam winu mahjas un fainneezibas buhšchanā; bet wifšch turpreti grahbštotes gan fchur, gan tur, pats nefinot, fo jahčt, fo atfahčt; no eefahčtuma til bijis laufšaimneezibas awife, tad peenehmis fahčt ari fšotu, tahlat pahrfwehrtes par politifku awife, un beidšot peeweenojis fem wehl tā fāzānu fobgalu, kuzā wifu apgahnot, fas Latweefcheem wehl mihšch un fwehš.“

Tā tad tee puhlini, fo „B. S.“ redafčija ufnehmufehš, fawu awife pahrlabodama un paplafšchinadama, winai teef uftranti par wainu un nofeefšibu! Rutkowsky f.!! Un Dihrika f. jau til ahtri aifmiršis, fa ir wifšch reif ijdewa fobgalu — dafšji nu gan imeijahs, fa bijis bef fobeeem — un fa pat wehl wina awifes beidšamajā gada-gahjumā rahditahs rahda „fobu galus.“ Wet lai nu fā. „B. W.“ rakfta tahlat: „Bielensteina f. nolafšija rakftu par fatiru pee Latweefcheem. Satira, fas atrodama tautas-dšeešmās, lai gan afa, tomehr bijufe un ešot wairaf newainiga, nēlaunpraħtiga. Wet pa wifam žitahā ešot ta pehdežā laifā mahšligi raditā fatira, ar kuru laudis topot baroti zaur „Balt. Semkopja“ peelitumu jeb fobgalu. Zaur fcho fatiru topot wifš,

fas tautai lihdš fchim bijis zeenijams un fwehšs, uš to negehligato wihi dubšs mihšs. Tahda bariba tautai newarot par fwehtibu buht.“

Kad wifšs fchis wahrdus un teikumus, fo juhs, Bielensteina un Rutkowsky f. f., pret „Balt. Semkopi“ ešet leetajušchi un fo Wahju awifes un Dihrika f. laifraifti pafteigufchees tahlat nefš, rahmi un apdomigi isfala, tad it newifšs ja-jautā: kur tad juhs, mihšch kungi, lihdš ar fcheem laifraifteem ešet agrati bijušchi; un fahdā fahčā tad „Baltijas Semkopis“ ir rakftits un drukats, fa tas warejis isnahčt bef tahš infituzijas finas, tam jaluhšo, fa tahdas breefmigas leetas neluhču drukatas un is-platitas? Lihdš fchim juhs wifš žeeat klufu, ne weens nejauda, fa „kreems firšs“, tē eeblaujahs U. f. un nu juhs wifš, it fā norunajušchi, fawahlatius uf fawadu konzertu pee Sobgala f. logeem! Un kur juhs wifš bijat, tadeht juhs ir tad tā neleedšat un nefauzat gwalt, gwalt, kad p. p. tas pais Rutkowsky f., fem tahš pašchas prefi-dentes, tant pašchā weetā un fapulžē 7. dežembri 1876. gadā par „Latweefchu Awifehm“ isfazija tahdu fpreedumu: „Und was soll man dazu sagen, wenn z. B. der Latweefchu Awifes nachgewiesen wird, daß sie ein volksverderbendes, ein sprachverderbendes, ja nicht einmal ein christliches Blatt, daß sie ein unmoralisches Blatt sei, daß sie Gift und Verderben enthalte, gar nicht unschuldigen Kindern in die Hand gegeben werden könne, — und das Alles so schlagend logisch bewiesen, daß gar nicht daran gezweifelt werden darf?“ Latwifki: „Un fo lai fala, kad p. p. teef peerahditš, fa Latweefchu Awifes famaitā tautu un walodu, fa tahš pat naw ne křiftiga awifchu lapa, fa winas ir neworahšta (bešlauniga) lapa, fā Latweefchu Awifes ir gište un jamatafchana, fa to newainigeem behrneem it ne buht newar dot roldš, — un wifš tas ir peerahditš til fšaidri un logifki, fa pee tam fchahbitees ne maf newar.“ (Latw. draugu beed-48. fapulzes protokolā no 1876. g., lp. 17.) Kadeht juhs, „Rigasche Zeitung“ un „Balt. Wehstnefs“, fcho fpreedumu newodrukajahč, nepafteidšatees ispaufšt wifai pašaulei, — kadeht juhs to fšehpat? Un kadeht juhs, Bielensteina un Rutkowsky f., toreij ari „Latweefchu Awifehm“ ne-ufšanzot, lai fa atgreefchahs no fchi breefmigā žeta? Žeb waj juhs „Balt. Semkopim“ ešat wairaf drihštejušchi uftecept, ne fā jums 1876. gadā „B. Awifehm“ bija jafala, fā tahm bija „til gairchi un logifki peerahditš?“

(Uš preefchu wehl.)

firds dariſchanahs daudj rittigaki iſwehlè ne fà prahts; wiſſch uf mums neſaprotamu wiſſi redſ loti dſiti, fajuhſt loti dedſigi; pee tam wiſſch iſwehleſts apfampj farſti, dedſigi, un ja wiſſch labi iſwehlejis, uſglabà to muhſchigi. Tadehl iſpuſſchojeet ſawu firdi ar froneem, no wiſſahm puſehm, bet tiſai neſtahdeet winu prahtam preeſſchà, bet aiſ prahta uſ jauku, plaſchu plazi, ahrà iſ wahrſtu ſtumdiſchanahs, ſkaiſtâ dahrſà! Un gahdajeet, fa pee winas ne ſas nepeekluhſt, fà tiſai zaur prahta wahrteem, tà fa tur pa daudſi neſfreen; tas tà waijaga paſchas firds brihwibas un meera labad, tà fa wina paleel brihwa ſawà iſwehleſchànà un neteel dſihta un ſpeeſta.“

Meitenes. „Tad mehſ winu ſihmeſim jaukà tuſſneſi.“

Tehws. „Ari tà nè; jo tad warbuht ne ſas labſ pee winas nenahſ un — tuſſcha wina tatſchu nu negrib palift — tà tad winai buhtu janem par labu ar negantneefem. Iſheno attahlumu no prahta atraſt, ta ir wiſu leelafà gudriba dſihwè.“

Meitenes. „Bet, teht, kad nu winai buhtu ſpahrni un wina waretu drihſ tuwak peeſkreet, drihſ jo tablaf atkaphtees.“

Tehws. „No Deewa puſes ſpahrnus nè, es nu weenreis newaru ſpahrnotàs firdis eeredſet. Juhſu firdi waijaga meeru atraſt un paſtahwigu mahjas weetu, juhſu firdi paſchajabuht paſtahwigai un uſtizigai; zitadi winai aiſbehg winas waſtneeze, ſas ahrà puſè ſtahw, un winas waſtneefſ eelſchà no ſkreeſchànahs nogurſt, eewainojahs, paleel kroplis un nomirſt. Weidsot wairs ne weens negrib pee jums nahſt; jo ne weens tad jau newar ſinat, kurp juhs jau rihtà ar winu aiſſkreeſet.“

Meitenes. „Bet dſineſti, teht, lo juhs til jaukeem wahrdeem eezehlſat par firds eelſchſigu waſtneefu, fà to lai labafi apſihmè, kad ne ar leeſmu un ſpahrneem?“

Tehws. „Rà juhs, meitenes, tatſchu ar weenu gribeet taiſuibu paturet! Un es jums ſaku, ſpahrni un leeſma neder firdi, wehl maſaf winas waſtneefam. Atmeteet ſcho apſihmejummu pa wiſam noſt un taiſeet labaf firdi jauku namu waj jauku baſniſu aiſ jaukeem, plaſcheem prahta wahrteem! Es jums preeſſch abeem doſchu wirſraſtus. Preeſſch wahrteem: „Muhſchigajam prahtam,“ ſas ari noſihmè, fa wina eeſpaideem jauht pateefigeem, jo zitadi tee newar paſtahwet. Un uſ juhſu buhdinas waj baſniſas rakſteet: „Laba i firdi,“ ſas ari iſſafa, fa winas fajuhſtahm jauht pateefigahm, jo zitadi tahs naw ne labas, ne patihkamas, nedſ muhſchigas. Wiſu zitu, lai ſas ſchè waj tur parahdahs, iſgairna deena, muhſchigà gairna, wiſas ſchehlſirdibas un wiſas mihleſtibas amots un fogis. Juhſ ſehni, no-ahrdeet pee ſaweem wahrteem to krahmubodi; dareet wahrſtus ſtiprus un jaukus un pahri par wineem ſtahdeet gairſcho ſauli. Juhſ, meitenes, ſawà baſniſà eeſaiſeet newainibas altari un uſ ta lai deg preeſta, pateizibas, draudſibas un mihleſtibas tihra leeſma! Un nu iſgrejnojeet un appuſſchojeet wiſu uſ to labaf, fà juhs ſineet un wareet; bet par wiſahm leetahm lai juhſu dwehſele buhtu abi! —

Tehws apklufa. „Juhſ uſ weenreis tiſ klufi un behdigi palikufſchi, teht,“ jautaja behrni.

Tehws. „Ne wiſ behdigs, mani behrni, bet klufſ un ilgodamees. Es nupat domaju, zil neeziga muhſu waloda un muhſu dſihwe un wiſa muhſu zilweze ſcheitan. Mehſ ſadalam un mums ir jaſabala tas, ſas ir weens un weſals; es eſmu wezs un ilgojos pehz tahs dſihwes, kur mehſ wairs nedaliſim, kur prahts un firds buhs kapà weens, kur tihrà prahta wahrſti ari buhs wahrſti uſ tihru, pilnu, laimigu firdi un ne fà wairs newarehs dalit. Juhſu mahte no manis aiſgahjuſe, tur wina buhs weens ar mani; juhſu mahſa buhs laimiga, ſas ſchè ſawai labaf firdi par upuri krituſi; muhſu garigi ſpehſi buhs weens, fà wini jau ari ſcheitan pateefi buhtu, ja muhſu kuhtrà meeſa tos neſchſirtu. Sagatawojatees, mani behrni, uſ prahta un firds fatiſſchànau jau ſcheitan, tad ari winu abu eeſpaidi un fajuhſtas nemainiſees ar gadeem, deenahm, ſtundahm un zilweka muhſchu, bet weens otu ſtiprinahs un ſpehzinahs, un tad abu panahſtumi, ari draudſibà un mihleſtibà, buhs ari aiſ lapa pateefigi un weens un muhſchigi.“

Tehws iſkratija piſpi un wiſi, tillab prahta fà firds aiſſtahwetaji, gahja apmeerinati un iſlihdſinati pee duſas.

Daſchadas ſinas.

No eelſchjemes.

Peterburga. Geſſch jemes uhdenu zetu wiſpahriſgo ſeklumu un uhdenu nabadſibu, fà ari wahjas naudas lihdſeklus eewehrojt, ſas preeſſch uhdenu zetu uſtureſchànahs teef atkauti, eelſchleetu Miniſterijas Bahrwalditajs laidis Gubernatèra lungeem uſaizinaſchànau, lai peederigàs teefas un zilwekus uſ tam dara uſmanigus, fa netihra ſneega un zitu netihrumu uſweſchànau uſ upju un eſeru ledu, zaur lo uhdenu zeti alaſch jo wairaf paleel ſeklafi, naw atwehlama un fa preeſſch tahdeem netihrumèem ihpaſchas iſgahſchànahs weetas eerahdamas, attahlu no eſereem un upehm.

Kraulneefſchi 27. dez. iſrihkojuſchi weefibas-wakaru, ſas jauki iſdewees. C. Suitina f., ſas mums par to ſino, ir tihri eemihlejees neween wiſàs Kraulneefſchòs, bet ari wiſòs Kraulneefſchòs. Nu, kad wiſur tiſ miſli un labi zilweki buhtu, tad ari mihleſtibas-ſaites drihſ ſaweenu wiſus Latweeſchus — ſem weenas draudſigi puſtoſchahs firds.

No Chweles puſes. Tur 6. januari, Jaun-Zehrzenu pagafſta mahjà, biſis teatris un weefibas wakars. Sinotajs ir brihnum bahrgs, bet japazeefchahs — uſ laukeem nu reiſ naw wiſs tiſ pilnigs, fà pilſehtàs. Gan jau ir lauzineeki ar laiku palift jo iſweizigaki — tagad wiſpirms japreezajahs, fa tee wairs ne-eet uſ krogu, bet ſawàs mahjàs iſrihko godigas un prahtigas weefibas, fà jau gairmas laudim peenahſahs.

Buikuleſ muſſchahs ihpaſchneefſ, N. fon Klot f., daſchahs muſſchahs-mahjas iſmainiſis pret walſis (pagafſta) ſemneeku mahjahm. Iſlihgſchànau iſdewuſehs abahm dalahm pa prahtam un tadehl f. R. f. wiſus ſaimneekus un winu familijas ſaluhdſis uſ meelaſtu. Deenſchehl patſ newaredams buht klaht, uſdewis muſſchahs walduneekam Erdmana f. wina weetu iſpildit un weefus laipnigi uſnemt un apkopt. Tà tad ar biſis. Zeen. ſinotajs wiſu ſcho meera-malkiti — tas wahrſds tai gan peenahſahs — aprakſta jo plaſchaki. Wiſſch nelaunoſees, fa mehſ wina jaukos wahrduſ ſanemam ſchahdà teikumà: Labi tam pagafſtam, kura maſgruntneeki ar ſawu zitreiſejo walduneeku un tagadejo padoma-deweju un palihdſetaju dſihwo tahdà labà meerà un weenprahtibà, un gods tahdam dſimts-lungam, ſas ſemkopju kahrtu tà zeeni, fà N. fon Klot f. to dariſis! Tiſai labi augli no tam war atleht, un mehſ zeram, fa minetais kopu-meelaſts Buikuleeſchus alaſch atgahdinahs uſ weenprahtibu ſawà ſtarpà un uſ ſawa leeklunga zeeniſchànau un godaſchànau.

Wenzetu Zeel-Jaunenu mahjàs 6. januari tureenes dſeedataju beedriba pirmo reiſi iſrihkojuſi weefibas-wakaru, ſas labi iſdewees. Sinotajs tiſai noſchehlo, fa neweſtli runataji beſ waijadſibas zitus aiſnehmuſchi un iſſajijufchi ne-attaiſnotus pahrmelumus, tà p. p. S. f. — Pehz muhſu domahm „weefibas-wakaròs“ waijadſetu maſaf „gudri runat,“ ne fà par praktiſchahm leetahm ſarunatees.

No Potkaiſes mums ſino, fa tur daſchi jaunekli ſem B. f. wadiſchànahs mehginajuſchi dibinat dſeedataju beedribu, bet naw iſdewees. Tapat ſpirmà mehginafchànau teatri ſpehlet ir beſ ſekmes palikufſi.

No Abaſcheem „Balt. Semf.“ 49. num. biſa ſinots, fa tureenes ſkololajs eſot dſeedataju pretineekſ un uſ kahdas ſanahſchànahs iſrihkota-jeem ſajijis: „Juhſ wiſi eſat turbas.“ Tapat ari fa wiſſch pret ſkolas behrneem iſleetajot ſawadu audſinaſchànahs metodi, tos beſ waijapſibas pee meeſas ſtrahpedams 2c. Redakzija wehlejahs, fa zaur ſkolas waldi klufu iſmeklets, waj ſchi ſina taiſna waj netaiſna. Lihdſ ſchim ne no ſkolas waldes nedſ ari no aiſnemtà ſkolotaja puſes uſ to ne ſas naw atbildets. Turpretim kahds J. Schillingſch „L. t. peedri“ un „Mahjas Weeſi“ ſtahjees ſinotajeem preti un pee tam neſchehligi iſgahſees pret aſtoto bauſli. Zeekahs, fa 8. bauſchta pahrkahpſchànau ir palikufſi par ihpaſchu ſehrgu. Rahdu breeſmigu preeſſchſihmi zaur to dod ziteem zilwekeem, ihpaſchi behrneem! Tee kungi zitadi ne fà neſin un neprot ſawu pretineeku pahriſpehſi, fa wiſ pirms zaur nepateefu leeziſibu. Schini ſinà wini teefcham ir waroni. Tà ari J. Schillinga f. ſtahſta, fa „Balt. Semf.“ eſot neſis ſinu par Abaſchu ſkolotaju, fa ſchis „eſot wehl tumſibas-milotajs, kad dſeedajot, tad tiſai ar garigahm dſeeſmahm puhlejotees“ 2c. Scho nepateefo leeziſibu wiſſch aiſbildina zaur to, fa „Balt. Semf.“ un „Balfs“ winam „naw pee

Pabr mihkatas liski un saimi un godu. Dastadi ir tee mehki un noliski, peh; la zilvets savd til ihse mihkati djenahs. Te wens strei peh mantas, to tobi un ruhja samaita: peh; lepneem nameeni, dahrgem frageem, pilneem naudas-maleem un ahriha greinuma, un winam jahads prahts strahdneis jawa waiga sowedis strahdabams kusam aprehkina, waj ar schijs denas pelau pretis, rihu mihkai serwinai un karhi mihkoteem behrinneem woiadfigo maifi un putru sagahbat. Ehis djenahs peh; prahta rohoschu pas woiadshinofchanas, otrs peh; meerrigas, ne no labbeem ahrihaem scherskeem ne trauzetas dshwes. Zits mihl aistrabini un pilnu btohu, otrs attal doobahs jadshwes shminods, un lamehr scho ne retam dshwes wimi aprof zilwetu kanunu tuffneif, lamehr wusch ar prezigu un meerrigu fredi ishd pee sawem Egiptes podcem un banda tauks potpalas, to wina gudriba no debeshu sches lastikas sinajusk istautetees. Kad behrnus ewed wupchahm greinahm spehichm un labumeem ipuschokak jadie un tos latru peh; sawas jehgschanas un labribas reb; kerot un djenotes weenu peh; schijs, otru peh; tabs til ahtri mihktochas lectas, tad tabba behru sopulze masuma israhba pasauies pusjonu senteenus. Kartam no schem ir jawa wehstefchanahs, jawi gentieeni, sawas zeribas, ta satot

sawas jahamais fregetis, un ais labas jshn; sawas un strepichanas peh; laigi-gohu mantahm; ne weens nelectahs simot un nestu, zil tumu wina zihmineem gals, zil ahtri nahwe klaudshahs pee wina freds durwigm. Un kad zilwets pat to garato mihkachu pechshimotu — alaischi spehja trauzeschama un aizina-schana no zihniuu lauta uf mihkajibu tam nah; pa ahtru, ir nezagadibitas, nezeretas, jo ne kad tas wiju nepanahs, to domajis un zerejis, peh; la towchris un zihniwees. Starp wiseem schem zihmineem un zenteenem ir mihkeseiba un goda- t ahriba tee sipratee spehti, kas zilwetu walshina un to padara par sawu wehrgu. Zannetta freds, it la teetofchais jahitis sawu schawo un schannaligo mahju, meefigas attihstibas gadus scherschis, uslawich sawas ne-apshinamis ne- wainibas mihrens, schujht neaprotamu sehroischanos peh; oiras lahrtas, noforz- damas, la Schilleris jala, wusch djenahs palak sawai til to atwafai mihkatali un behshot amors, zitreisejo Romeeschu mihkeshibas-beems, ewaino art wina behgdamo mehke: tas apshahahs, speesh rotu uf ahtri pufstebamo fredi — jaunetta karha freds ir schersquif sawu ideatu, sawu saimi — tihras un dahrgas mihkeshibas saites sawewo jaunelli un meiteni.

Bet furas saites ishini pasouie naw atraishamas, furas ir til sipras, la

tabh; neluhhu sa awshamas! Amors — la stahha nelaku Romeeschu mitologija — amors ir toti nepeschawigs. No wusch schodeem la lectahs uf nahmi ewaino ar sawahm mihkeshibas-bultahm, to wusch peh; patishchanas attal dsheds, sawas butas shredamies iwiffidams un la labragato fredi arshahdams goda- un laimes-fahribas deemeetet forrunai, lai ta to aem sawos walgos un pabr mihkatas liski wiline tabhu, tabhu projom uf nepeschichamu un titai geretu un fantahki schustu laimi un godu.

Deelgan jaunt un aistrabidami ir shmejis schos freds zihniuus Dene- bergs, furas dorhu meh; sawa schijs beenas numura bibe pahnechiam. Dr- tos jaunellis, to lasticahs reb; jaham uf stalla, mudiga fraga, bija mihkeshis — bija mihkeshis, no wias freds, la titai jaunellim tas estepchiam. Te winam laimes-deemeete, fortuna, kas uf mihkicham woiadigo bumbu alaischi tablat freig- damahs ne kad naw pahahwiga, estchufi awis nezeretu, nelustu godu un laimi — wusch attahj sawu mihkato, furas freds luhit ai scheshaham un ne- laimes, un fredihs pabr wias liski peh; nepanahchamas un lishdigi ipofam alaischi tablati strepichahs laimes un goda, un nahme wiam uf weschahu palak — titai schaura, schaura lapina wina ishtir no bebidena. Waj wusch, la auteshchus jahdams peh; laimes, tiks pahvi par scho lapinu?

Theodors Rolands.

rofas." Waj leelaku weeglpraktibu un lehtizibu wehl kahds peedfihwojis! Nebuht newar nofwehrt, kas wairaf apbrithojama: waj ſchi weeglpraktiba jeb ta metode, kã S. k. aifnemto ſkolotaju aiffiahwejis. Tas ejo^t goda-wihrs un winam gruhti puhlini. Kas to ir leedfis? Bet wa^t tad wifit tee ir negoda-wihri, kas tautas etiffieem zenteeneem ir preti^t jeb kas paibagogijas weeta ifleeto meefas-ſpehkus? Wini war it godigi zilweft buht, bet ta partija, kurai wini peeder un kalpo, laudis tif ilgi zif ween eefpehjams grib paturet gara tunſã un tunſchõs frogu preefõs un tadehl ir wini zitadi newar, ja negrib ſawas partijas jeb ſawu protektoru (labwehletaju) duſmas un atrõebſchanos baudit. Tadehl ar to, ka minetãis ſkolotajs ir goda-wihrs zc., wehl naw pee rahdits, ka minetãis ſinas ir netaiſnas. Juriftiſks pamata-liſkums nu gan ir, ka tam japeerahda, kas lo uſteepj-ſchini leetã ſinotajeem —, bet mums leefahs, ka tee ſawã leetã loti droſchi un ka no otras puſes tahdu peerahdibſchanu nebuht newehlejahs. Ta warbuht atklahtu wairaf, ne kã ſinõs. Tahlakai pretpeerahdibſchanai J. Schillinga i. peeweb, la ne pilnu 3 gadu laifa 3 ſkolotaji zaur Ahdaſchu ſkolas waldi atzelti, weens wis wairaf tadehl, ka tas „beſ ſkolas preeſchneeku ſinas behrnus pehriſ“, 2 nepeeklahjigas dſihwes dehl. Un ja Ahdaſchu ſkolotajs buhtu darijis, kã ſinõs, tad ſkolas walde ari nebuhtu klufu zeetufi, tadehl „ſchi ſkolas waldbſchana tahda nebehndeeze un kuhtra ne maf naw, kã rakſitajs rakſiis.“ Ir ſchis eemeſis nepeerahda, ka minetãis ſinas buhtu netaiſnas. Mehs netizam, ka ſkolas walde ſkolotaju tadehl, ka tas godigas ſanahſſchanas iſtrihlotajus noſauzis par „kurbahm“, buhtu brihdejufi, un ka tai it reiſes nahſs ſinams, kad ſkolotajs kahdu puſmeſchoniti pee auſim un mateem pluhkã, it ihpaſchi, ja ſchis gruhtã ſwabadibã uſaudſis kumeltinſch ir nabaga kauſchu behrnus, kuri tahdãs leetã wairaf paraduſchi mihtam Deewam ſubdjet, ne kã ſkolas waldei. — Beidſot — un ſchis attaiſnoſchanas-lihdſeklis ir eewehrojams — J. S. k. ſawu pahdeni attaiſno zaur Ahdaſchu mahzitaja uſflawefchanu un zaur ſawadu Deewa kalpoſchanu, kas ſeewas-ſwehtu wakarã Ahdaſchu baſnizã peedfihwota. Daudj ſimtu kauſchu tur noſtahjuſchees pee Jeſus ſchuhpueem un klauſjuſchees, kas notika Betlemes kuhiti zc. To laſiis „gan mahzitajs, gan ſkolmeiſteris, gan zits jauns behrnus, pa ſtarpam dſeedaja foris jaukas dſeefminas zc.“ Un tas peerahdot, ka Ahdaſchu „ſkolmeiſteris“ naw ſozijis: „Zubs eſat kurbas“ un ka winſch puiku, kas beſ praſiſchanahs peepildijis nezeefſchamu dabas-waijadſibu, plifejis un pluzinajis!!

Buhtu jau deefgan, ja mums J. Schillinga k. nebuhtu ja-uſaizina, lai jo ſihkafi iſſkaidro to wehl nedſirdeto Deewa-kalpoſchanu, pee kuras mahzitajs, ſkolotajs un jauni behrni weens otu zenschahs pahriſpeht ſw. ſtahtu laſiſchanã, it kã kahdã laſiſchanahs-beedribã; un lai winſch poſaka, if kura pirſta winam laimejees iſſihit, ka runã ſtahwoſchã ſinã Ahdaſchu ſkolas walde eſot dehmeta par „nebehndeezi un kuhtru?“ Bet laſitajeem no ſchi atgahdijuma lai atkal no jauna kertõs pee ſirds, ka tautas moralifſs geb wihriſchẽs tikums zaur aſtotã bauſchla nebehdigu pahrfahpſchanu, kã ta no ſinamas puſes alaſch jo gairſchaki nahf pee beenas-gairmas, ir apdraudeta un ka tautai paſchai zaur ſawu weſelo prahtu un — gods Deewam — wehl nefamaitato ſirdi jagahdã par ſchi tikuma glahbſchanu un uſkopſchanu.

Beigãs wehl kahds wahrds muhju amata-beedreem. Ka „Tautas beedris“ ſawã ihſã muhſchã jau paradis, ſawas maſas lapinas pildit ar ſihweem rakſteem, kas pret ziteem laifrakſteem un to redaktoreem no ſinamas puſes teef eefuhititi, to mehs ſawã laifa eſam peefihmejuſchi. Winſch zitadi newar, winſch ir ſchis puſes nelaimigais organinſch Ir ari tif ko eewehrojams. Bet „Mahjas Weeſis?“ Waj tas ari jau noklibojis uſ ſcho puſi? Jeb waj winam jau ſahf neeſet?

No Salãs-muiſchã. Schejeenes ſaweenatã dſeedatajuſ beedriba 6. janwari ſkolas-namã ſwineja ſawus gada- un bibliotekas-ſwehtkus. Par ſcheem ſwehtkeem, kas it jauki iſdeewuſchees, Bogu Janis mums peefuhitijis jo garaku rakſiu, kuru mehs, maf telpas dehl, tifai pa-ihſinatu waram uſnemti. Swehtku runu ſozijis preeſch leela ſwinetaju pulka ſkol. Schuberta k., tautas fotoſchamu uſ preeſchu minedams. Ari tas, ka ſchos ſwehtkus warejuſchi ſwinet, eſot tahds ſolis. Grahmatas, kuru bibliotekã jau kahdi 200 ſehjumi, lai neguletu ſkapi, bet lai ſtaigatu pa mahjahm. Wehl runajuſchi ſkol. Meldrina un Laſdina k. k., Freimana k. un z. Pa ſtarpam dſeedataji iſrahdijufchi nopeetnu puhlinu auglus, wiſeem par leelu uſjautrinãſchanu baſchu labu jauku

dſeefminu ſkandinadami. Pee kopu maltites ſapulzejuſchees wiſpirms dewuſchi godu mihtotam Semes-tehwam. Tad ari naw peemirſuſchi Latw. labdarus, tahs-weetas pagafſta-galwu, Hoffmana k., Latw. laif- rakſtu redaktorus, pat ari Sobgala k. nẽ. Lai tam ne-iſbirſtot lihkais ſobs. Ai tu tahdi pahrgalwi! — Wehlam ſchã braſchã beedribai labas ſekmes un ſpehzigu attihſtiſchanos — winas wadoneem draudſigu prahtu un tif waijadſigo iſkuribu. Lai kuplo un ſeed ari ſchi mah- mukites meitina — reiſ ta buhs ja-auduſt jauku un prahtu puhru!

No Dobeles mums ſino, ka tureenes Latw. baſnizas laudis pa dalai padewuſchees nelahga eeradumam. Pehz ſpredika, kad uſſahfahs aiſluhgſchanas par godigahm mahtehm, meitahm, mahjahm, par godi- geem ſaimneekeem, puſſcheem zc., no kureem ſinams katram ſawa weh- leſchanahs pee mihlã debefu Tehwa un zaur ko aiſluhgſchanas reiſehm garakas iſnahlot, ne kã ſpredikis, — ja, kad tahs eefahfahs, tad baſchi baſnizas laudis eimot no baſnizas ahra, pakawejot laifu pee „bairiſchã“ un tifai pakrehſlã atkal eimot uſ baſnizu. Dobelneeki, Dobelneeki! Utgreeſchatees un labojatees.

No Dobeles. Jauna gada rihtã pee Leel-Behrjes muiſchã ir nedſihws zilweſs atrãſis: Nedſihwajs ir kahds ſkroderis iſ Leifſcheem, kas ihſi preeſch jauna gada kahdã frogã eſot ſtrahdajis. Swehtdeen preeſch jauna gada frogã dſerdami eſot ari ſkroderi peedſirdinajuſchi un tad wakarã projam eedami to iſ frogã iſwedufchi. Krodſeneeks gan to nelaidis un teizis lai turpat pa naſti pahrgufot, bet ſchis galwã eereibis ne maf naw klauſjees un aiſgahjis, teikdams ka tas uſ mahjahm eefſhot, kas tifai kahdu juhdi tahlu. — R. G.

Politifſs pahrfkãts.

G. M. Jelgawã, 15. janw. Jebſchu mehri Aſtrachanas gubernã, kã jau kluwam ſinojuſchi, gandriſ kã apſpeeftu war uſluhkot, tad tomehr muhju Waldiba nenorimſt puhletees un gahdat, ka tas atkal no jauna ne-iſzeltõs. Tapat ari muhju Giropas kaimini: Bahzija, Auſtrija un Rumeniya jau pee laifa grib gahdat, ka ſchi breeſmigã ſehrga ari nepahreetu winu robeſchãs. Schim noluhkam ir eezelta ſawſtarpiga komiſija, kas iſdibinahs mehra dabu un derigakõs pret- lihdſeklus. — Daſchas Kreemu awiſes eſot ſadſirdejuſchã, ka muhju Waldiba ir nodomajuſt eezelt atbildõſchu miniſteriju t. i. wiſeem miniſtereem kopã lihdſ ar ſawu ihpaſchu preſidentu ja-atbild par ſaweem amata-darbeem, par ſawu politiku, kã tas jau ahrejemẽs ir. Par pre- ſidentu — tã min. awiſes ſino — eſot iſredſets Schuwalowa grafs, kas tagad Angliã par ſuhtni. — Sikumi par jaunahm nodõſchanahm par ko mehs jau pag. gadã eſam ſinojuſchi, Baltijas gubernãs nu jau ir ſpehã, kamehr tee daſchãs zitãs Walſſſdalãs lihdſ ar ſludinãſchanas deemu nahſs ſpehã. Mehs tos laſitajeem tẽ it ihſi dariſim ſinamus. Tahdas Wiſaugſtati apſiiprinatas nodõſchanas ir ſchahdas:

1) no brauzejeem pa dſelſszelku kronam par labu jaſanem: 1. un 2. klaſi 25 procentes un 3. un 4. (kur ſchi ir) 15 %, par winu mantu un par tahdeem ſuhtijumeem, ko ſuhita ar ahtreem brau- zeeneem (Silgut) japeemãſã 25 %. Schis krona nodõſchanas uſ katru bileti japeefihnitẽ ſawrup. No brauzejeem ar garãinu kugeem Walſſs robeſchãs ſanem: 1. un 2. kl. 25 un 3. kl. 15 %, bet kad tifai 2 klaſes ir, tad no 1. 25, no 2. 15, kad tifai weena klaſe tad no tahs 15 %; krona zelineeſeem un par krona ſuhtijumeem ſchis nodõ- ſchanas naw jamãſã.

2) Pee apdroſchinãſchanas par ugunsgrehku til pee eefſchjemes, til pee ahrejemẽs beedribahm, jamãſã kronam par labu: uſ il eemãſateem 1000 rub. — 75 kap. par gadu jeb 6 1/4 kap. par mehn., uſ il 100 rub. jeb majãf — 7 1/2 kap. p. gadu jeb 2 1/4 kap. p. mehneſi.

3) Stempel-nodõſchanas tã pa-augſtinatãs:

- a. kur lihdſ ſchim maſſaja 40 kap., nu jamãſã 60 kap. un 5 kap. weetã eefſtahjãhs mahrfas par 10 kap. Tifai tantis gadijumõs, kas peemineti ſi.-liſumu § 13 p. 3 un § 14, poſteef 5 kap. mahrfas.
- b. Preeſch paradu ſaraktiſchãnas (weſjelu pap.) ir nolikti 25 pa- kahpeeni, no 5 kap. lihdſ 45 rub.
- c. Preeſch mantibas leetahm, grunts un namu pirſchãnas kontraf- teem zc. ir nolikti 23 pakahpeeni, no 1 rub. lihdſ 825 rub.

4) Par kokvilnu, ko zaur Eiropas andeli eeweb Kreewijā, jamafā, 40 kap. pudā kronam par labu.

5) Bandroles nodoššanas par siipreem dšehreeneem, ko no spirta taifa.

Par tahdu dšehreenu sagatavojšanu destilaturahm jamafā ihpaščas nodoššanas, kronam par labu, wismafakais teem par gadu no rentejas japehrf preekšč tam gatawas bandroles: galwas pilsehtās — par 6000 rub., gubernas pilf. — par 3000 rub., aprinku pilsehtās — 1500 rub. (Schogad kā pirmā gadā, tikai puše no šchihš sumas.) Traufi, kahdās dšehreenu no destilaturahm war pahrdot, ir 6 šchirās nolikti: no 1/400 stopa (1/200 wedro) lihds 10 stopu jeb 1 wedro leelam traufam. Katram jabuht aijlipinatam ar bandroli, kas maksā, pehz traufa leeluma 1/2 kap. lihds 1 rub. Tikai šchinis traufās dšehreenu drihšt turet restaurazijās un pahrdotawās, un tad ari ne wis jau aijnemtos, bet pilnās un aijbandroleeretās traufās, kā tee no destilaturas nahkufchi. Tik lihds kā kahds traufiņsch attaišts, bandrole tuhda jafaplejšch. — Tikai teatru bušetās, dšelisželu stanzijās un zitās tahdās weetas war pa šchnabjeem pahrdot. Scho teefbu war eemantot ar trakteeru ihpašchneeki, ja tee inem ihpašchu šhmi, kas maksā: I. kategorijas (šchiras) pilsehtās 700 un II. 500 rub. par gadu. III. kategorijas pilf. trakteerās rumu, konjatu, arafu, balsamu uc. war pahrdot no walejas buteles, tatschu pr. katras sortes war buht tikai 1 butele. Strahpes par scho likumu pahrfahpschānu ir loti bahrgas: destilaturas ihpašchneekem war ušlitt lihds 1200 rub. un estaije teef šlehgtā; šchenkeri war dabot maksat ari lihds 1050 rub., pajaudet sawas andeles-teešbas un šehdet zectumā lihds 8 mehnešchēm.

Debichu nu gan publikai, ihpašchi pilsehtneekem, zaur šchihm jaunahm nodošchanahm dāschu labu reiji buhs wai at jamafā, ne kā lihds šchim, tad katram tehnu-šemes mihlotajam par tahm tikai japreezajahs; jo kad ar muhsu Walšis naudas buhšchanahm tā alafch jo projam paleef, kā tahs mums beidjamā laikā wisai šlittās naudas-kursās parahdāhs, tad pawalstneekem ir wehl daudš wairaf ko zeešt un wisai muhsu šaimneezibai un andelei ja-eet atpakaļ. Kā jau senaf ešam šinofušchi, muhsu Šemes-tehws ir eezehlis ihpašchu komiteju, kas lai ismekletu, kā muhsu naudas-buhšchanas pahrlabojamas, kā wairaf wāretu peetaupit uc. Ir par to no širds japreezajahs. Beidšot wehl japeešhne, kā muhsu eefšchšemes industrija, kā mums dāschu kopmani šajijufchi, ašihm raugotees eitot uš preekšču un attihstotees, un zerams, kā muhsu nauda, pat par tahm wisu wajadšigafahm šaimneezibas leetahm, ar laiku alafch jo mafaf ees uš ašhjemehm, bet paliks pašchu šemē, zaur ko ari naudas buhšchanas labofees. Tā tad mums žeriba, kā mehš gan rahmeem, bet tatschu drošchēm šoleem dodamees labakeem naudas-laikeem preti. — Muhsu Walšis-budžets (rešhinums), ko Keijars 31. dezembri p. g. apštiprinajis, ušrahda pr. 1879. gada: eenemšchanas ar 628 milj. 965,708 rub. un išdošchanas ar 628 milj. 583,757 rub., tā ka gada galā atšlittos 381,951 rub.

Par ašhjemehm eewehrojamas leetas tifo waram šnot. **Wahzijā** wisas partijas loti šakaršejufchāhs jau minetā preekščlikuma dehl, zaur kuru nodomats, parlamenta brihwibas runašchanā aprobeschot Gandrihš wiši laikrašiti tam ir preti; širšis Bismaršs to redšedams, gan iššajjis: winam ešot weena alga, waj walšis-šapulže wina preekščlikumu peenem, waj nē — winai paleefot ta atšildiba, ja ta to ne-peenemtu. Bet zaur tahdu aukšu ištureschānos winsch akurat panahšo šawu nodomu. Tā tad ari dāschas Wahju awišes jau leekahs šnot, kā walšis-parlaments gan dāschus jo šlingrafus nošozijumus išdšehšihš, bet preekščlikumu pa wisam ne-atraidihš. — Ehrmoti laikam buhs ar teem walšis šapulžes ložektzem, kas kā šozial-demokrati pašhštami. Pehz walšis pamata šifumeem wini, kamehr šahw amatā, ir ne-aisteekami, teefai tos war nodot tikai zaur parlamenta špreedumu. Bet nu pag. gadā peenemtee „šozialistu-šikumi“ polizejai atļauj, šozial-demokratas no Berlines išraidit. Ko ta nu darihš, kad minetee tautas weetneeki uš keifara šaušchānu nahšs uš ja-aizinato parlamentu? Wlums leekahs, kā polizeja šargafees, „tautas šwaiditos“ aijfabrt. Wina gaidihš, lihds warbuht pats parlaments par teem iššajšees. „**Afganistanas šarsch** ir nobeigts.“ Tā šaka Angli. Bet no zitahm pušehm potšaban nahš zitadas šinas. Tikai zaur to, kā Afganeem naw telegrafu un korejpondentu un Angli ween bijufchi tee šnotaji, šchee išpaudufchi sawas ušwatešchānas šinas, kamehr ta leeta glufchi žitadi šahwot. Pirmā deenā

Angli leelifkam šakauti un buhtu ir wehlaf šufas dabufufchi, ja Šchir Alšjam buhtu bijufchi šaprafchāna kara-wadišchanā un derigi ofižeeru; šaldati kawufchees kā lauwas, bet daudšreij walti. Wehlaf Afgani atšahpufchees un kalnu-lautinas, to redšedamas, kritufchās Anglu šelta-naudas walgās. Un tomehr Angli tikai kahdas 30 juhdšes plašchu šemes-gabalu eenehmufchi, wiša Afganistanā wehl buhtu ušwarama. Šchir Ali naw mahjās — kad wina dehlš Žalubs ar Angkeem nolihgtu meeru, tad wina tehws to ne-atšihu, tik lihds kā winam buhtu radufchāhs žeribas uš šekmigu attureschānos. Un žil lehti tas war notift; Afšijas pušmeschoni mehds tam peefšleegtees, kas tani brihdi tas šiprafajš. Tā ari Šchir Alšja kalna tantinas tagad nodod šawu walde-neeku, par špidošchu šeltu un jaušahm apšolifchānahm. Bet tik ko Angkeem ees „plahni,“ tad tahs teem ušbruks un kas tad war išnohšt, to tagad jau noteift naw eefšehjams. Bet kā Angli pa daudš aštri nolikufchees uš lawru lapahm, par to nebuht naw jafchāubahs.

Wisjauhafās šinas un telegrami.

G. M. Nigā, 16. janw. Šchi numura politijā pahrfatā minetā komiteja pret mehra išplatišchānos ašhjemēs, bijufe kopā Bihnes pilsehtā un nobibinajufe šchahdus nošozijumus: Reihru wešchu, walfatas drehbes, ahdas, lopu špalwu, šarus, špalwas, puhšchus, šarnas, kawiaru, šiwis un balsamu pa wišam ir aijšleegts Austrijā eewest. Aitas wilnu, wehštules un naudas šuštijumus tikai tad war eewest, kad tee eepreekšč zaur kwehpinafchānu tihriti. Kugus ij Kreemu ofteem un kugās ešofchee žilweki tikai tad eelafšchāni, kad tee eepreekšč no ašhstehm pahraudšiti. — No Konštantinopolēs šino, kā galiga meera nošhgunā apštiprinafchāna no šultana pušes drihšumā teef šagadiba. Kahda Šrantšchu awiše 13. janw. šino, kā šultans ešot šafšlimis. — Žalubs Kahus ešot eenehmis Šešenes žetofšniti un pee tam wairaf pretineeku šaguhštijis. Šchis žetofšnits peeder kahdai kalnu tantinai, kas pret Žalubu Kahnu ir jafchūšehs.

Atšildes.

Wispahrigai šinai. Pa dafai newafas, pa dafai truhštufchās telpas (ruhmes) dehl dāschēm žeen. laštajeem, šam aštrati wajadšēja atšildet, tikai tagad atšildam.

A. S. — W. Pirmo rakstu, kā redšee, ešam eewehrojufchi, otro nē, tadehš ta šapulžē notufufcheem šrihdeem awišes weetas newar atšaut.

W. A. no B. Kad šeewa, šam wišrs nomiris, ir uš gruhstahm kahšahm, bet beš behrneem, tad wišpirms winai no wišra radeem ja-eežel aššstents, kuršch kopā ar teefu ujnem nomirufchā mantu un to leetderigi ušglabā lihds atraitne šawas šefchās nobeigufi. Kad aijšahjeja atraitnei behrs peedšimis, tad tas ir tas weenigais mantneeks, ja wina mahte šawu laulibā eewestio mantu negrib šalift kopā ar šawa wišra mantu; dara wina tā, tad wina no šchihš kopu mantas dabuhn tit pat leelu dalu kā winas behrnam peenahšahs t. i. puši. — Ja behrna naw, tad atraitne išnem šawu eewestio mantu un beš tam dabuhn puši no šawa wišra mantas, to otro puši no šchihš manto nomirufchā rabi.

A. B. ad 1. Preekšč žekteem wajadšigā grante ja-eerahda wištufatā weetā, kur ir; leegt to jau ne maf newar tahdā weetā, no kurās ta jau no šenlaiteem nemta. Štrihdi ja-iššchir aprinka polizejas teefahm uc.

ad 2. Pirlišchānas-kontrakts iššchir, waj ari no mahju ihpašchneekem war pagehret granti.

ad 3. No mahju ihpašchneeka, ja tas naw nošajits pirlišchānas-kontrakta jeb neštahw šahrti, šaiminšch newar wis pagehret želu zaur wina granti. Tahdam šaiminam, ja tas uš šawu atšchirtu druwu žitadi newar šluht, buhs ja-iššihgti jeb šaturahš pee pahrdeweja. Wezi, jau šen pastahwejušchi žeki paleef, pat ari ja tee kontraktā un šahrti naw mineti.

ad 4. Kad tehws miršt un atštahj eepirštas mahjas, tad šchihš paleef nedalitas, lihds pa wišam ir aijmafšatas. Pehz tam šemi war dāit tikai šarp wišreeshu šahrtas mantneekem, meitenes pehz teefas špreeduma no šaweem brahštem dabuhn atšihštibu nauda. Mahjāšehšas paleef wezafām dehlam. Šenti newar mafafās datās nošchirt, kā 12 pušra-weetas (Kurf. šema. lit. gram. § 123 un 123).

ad 5. Eepiršto mahju šemi pahrmānit un pee tam mahju ehšas paturet, šaimineem ir atwehšets, it kā kura šatra leetas išmainifchāna, ja ta mainitajeem peeder, šchini leetā ja mahjas pilnigi išmafšatas; ja nē, tad tikai ar pahrdeweja šinu un atwehli tas eefšehjams.

ad 6. Wišru, kas preekšč 15 gadeem par jahdšibu pee meefas apštrahpšets, war gon eežest pagafsta amatā, ja štrahpe ir bijufši tikai polizejas, ne wis kriminalštrahpe, jo šikums aijšleeds tikai tahdus wehlet, kas žetufchi kriminalšodu waj ari daudššahrtigi apštrahpeti ar polizejas štrahpehm. Ja eeželamais jeb eeželtais wišrs, kas minetā wišjē preekšč 15 gadeem apštrahpšets, pehz tam ir kā goda-wišrs dšihwojis, tad nepeeklahjāhs wina tahdas wežas leetas dehl pehz tit ilga laika širdi eewainot un winam lilt šchkeršus žeki, jo winsch war buht it kreetins amata-wišrs. Tāšchu tahds atgadijums tikai wāretu notift, kur tahda eeželšchāna buhtu wišaj wajadšigā.

E. N. — W. Par nekahrtigu ištureschānos krogā ja-atšild krobšneekam un jafuhds wišpirms polizejai. 40 kap. žums paleef par labu uš nahšofchō gadu, ja žitadi nenofakeet.

B. K. — W. Juhū dzejolischi mums leekahs it jauki — šovā laikā išteektim.

P. B. — L. „M laimigahm deenahm“ usnešim, bet druzjin wehlati. Pateizamees par jauko laimes-wehleshanu.

D. D. — J. R. Rā redseet, Juhū wehleshanahs ir ispiļbita. Terminsch ir tapat tā wiseem lihds 20. februārim.

J. K. — J. P. Ves pagasta wezala sinas titai no Walsis waldibas (no Ministera L.) apstiprinatas beedribas pagasta war sapulzetees, wišas zitas klaijas sapulzes winam japeerahda un no wina ja-islubhsjāhs atkauschana, pat ari ja zita lahda walbe us tam buhtu atwehleshanu dewuši, jo wišsch pagasta ir mahju saimneeks un lahrtibas usraugs. Winam ir spehls un wara, latru bes wina sinas isrihlotu klaiju sapulzi, jebšhu ta ari sīhmetos uš garigu konzertu stōd, bes sehloštibas aissubtit uš mahjahm. Bet mehs ne tad ne-šam dširbejuschi, ta lahds pagasta wezajāhs godigahm sapulzehm buhtu bijis pretim, ja winam tahs peerahditas. Gōds jadod, kam tas nahlahs un waldibai buhs labprahligi paklaustit, jo „ta ir no Deewa ezejta.“

J. Dr. W. Išteektim.

Jeswaineescheem. Jums nu tur riktigi diwi partijas: weena par, otra pret A. L. Tas mums toti patihst, jo titai tā nahs tainiba pee gahmas. Pehz

eephehshanas mehs, tā zeram, jau nahlošchā numurā sanemim ihši wišu, las šhini leetā šazits, šaprotams bes šinotaju wahreem, zitabi Juhū tur wehl šahst — ja to tad? Nu, dareet to daridami, bet ja Juhū us muhju ispreedumu lahdu swaru leekat, tad luhdsjami druzjin pazeeschatees. Tas wislabaki weizina — atdšishanu.

Simon D. — K. Uš nahlošcheem zahleem, to isperinahs no nahlošcho wistu nahlošchahm olahm, mehs nemehsjam zeribu-pilis buhmet. Pirms parahdeet darbus un tad barojat muhs ar zeribahm.

M. G. St. Jun. — J. Ko nu neelus, prašts „Semkopis“ jau nenostahsees pee klaweerehm un nedseebahs no „bruhnazinahm,“ kuras it meerigi gaida uš sawu tehwu.

J. St. — S. Mehs jau par abeem istulchošim to wezo peleso šilumu-grahmatu! Bet kas par to — ne kas nekait, kad tā druzjin pawehbina, titai luhgtum druzjin pagaidit.

J. S. — J. D. Sobgala f. bes sawa „Semtopja“ ar pasta širgeem nebrauz un nebrauz, lai dara to grib. Ehrmots wihrs!

J. B. — R. J. Labprahst, bet titai nahlošchā numurā. Reb.

Atbildošchais redaktors un isdewejs: G. Mather's.

No zensures atwehlets, Rīgā, 16. janwari 1879.

Sludinajumi.

Wez-Sahlu semkopibasškola.

Apgahdashanas-komisijsa par Sokolowitšcha eestahdi dara zaur scho sinamu, ta Wez-Sahlu semkopibasškola pee Tuluma war pa Jurgeem 1879. g. attal jauni skolēni usnemti tapt.

Tabeht top usajzinats, kas wehletos sawus behlus jeb audskans šhini skolā list ismahjit, ne par wehlu, laikā preeksch Jurgeem peemeidetees pee skolas direktora, Sintenis lunga.

Preeksch nabageem jauneem zilwekeem, kureem nebuhtu eephehshams stolas naudu aismahsat, ir pa Jurgeem 1879. g. 2 brijw-meetas walā. Preeksch brijwstolenu usnemshanas ir šahdi diwi leezibas-raksti japeeneš: weens raksts no sawa mahjitaja, ta jaunais zilweks tahdu palihbsibu ihšeni pehn, tas otrs raksts no pagasta-walbes, ta wišsch ir nabags un tam palihga wajajaga.

Walbidama Senata utasi no 21. janwara 1877. g. Nr. 2626 paslubinata Wis-augstata pawehle par to, ta Sahles semkopibasškola kara-beenešta ispiļdshanas sind peestaitita pee 3. kategorijas mahzibas weetahm. Kuratorijums.

Krona Wirzawas pagasta bankas beedrus

usajzina uš general-sapulzi sch. g. 27. janwari, pulkstēn 12. šanahst Krona Wirzawas pagasta namā.

Deenas lahrtiba:

- 1) rewidentu zehschana un rehtinumu zaur-luhloshana,
- 2) lahrtibas rula apšpreeshana,
- 3) apšpreeshana kad lai eesahstahs kahses-walbes amata wihru amata gads,
- 4) apšpreeshana tahdu beebri islehgshanas behst, kas sawas mehnešhu mahsas naw pehz statutehm mahsajuschu ic.

Direkzijsa.

Mahzeklis

(wislabaki no semehm) war peeteiktēs Samuēl Weinberga dšehreenu-pahrbotawā uš turgus, jeb Wilnas-hoteli Leelajā-eelā Jelgawā.

Kurškas gubernā ir lahda muišchā moderes weeta dabujama un tuhlin eememama. Rihgumi ir ihsti labi. Weetas peenehmeja war ari apprezeta buht, jo wihrs war ari darishanas dabuht. Ighdashchanu usnemahs Rudolff'a grahmatu bode **Walsā.**

Atgahdinahšana publikai!

Pehz katra wehleshanahs ir wehl dabonamas

fehjamas liusehklas

pee brahteem J. P. Pantihst, Eežs, Kolneses turumā.

Ihštenos Anglu kofwinaš deegus preeksch aushanas wišds numurds un wišds pehrweš, tā ari drufatus deegus wišds musterdš.

Pakulu- un linn-dšihjas preeksch aushanas par fabrika zeneem.

Wilnas dšihjas preeksch aushanas par ihpachi lehteem zeneem.

Dabas-melnas Krimas aitu-ahdas preeksch lahcholu krahgeem.

Barankin-ahdas preeksch krahgeem.

Dšitas furegu-kaloshas un gumi lahchok-sahbakus preeksch dahmahm un kungeem par fabriku zeneem.

P. Serchendorff,

Ralku- un Schkuhnu-eelu stuhri Nr. 13.

Zaur scho daru sinamu, ta esmu peenehmis preeksch Jelgawas un apgabala

Bairischa Lehgera alus

pahrdošchanu no šahdeem bruhšcheem

G. L. Rhymmel, Rīgā

un

M. Kanter, Elejā

un peesolu scho aitu katra laikā un labi nolehgeretu muzahm un pudelehm pahrdot.

S. Stellmacher,

Jelgawā, Pafstes-eelā Nr. 2.

Rustona Proktora lokomobiles un garainu kutamās mahschines.

Rauschenbachja stiftu kutamās mahschines.

Richtera šiteju kutamās mahschines.

Bakera wehstiftu mahschin.

Eksetu mahschin, arklus ic.

Superfossatus pahrdbod

Zieglers un beedr.

Rīgā, pišehšas Ralku-eelā Nr. 6.

Banšionceri

atron laipnigu usnemshanu, Masl. Ahr-Nihgā, leelojā Kateju-eelā Nr. 48, Straht namā, pee madames D. Adēl. Turpat ari jaunās meitenēs war štrodereshanu eemahzitees.

Kaulu-miltus

un **superfossatus**

pahrdbod

A. Wischnewskys, Rīgā, Rungu-eelā Nr. 18.

Walsā.

Šihš pišehšas un apfahrtēs zeenijamai publikai top zaur scho pasinots, ta sawu weitali esmu pahrzehlis no Ruchs'a mahjas uš **pašcha** (senat Baumana) mahju, eepretim bekerim Kruse, un turu tagad ari zitas prezes, tā: wihnus, rumu, konjaku, smalus Holandeeschu trautus, shtas prezes ic. ic. Apšolidams lehtalās zenas, lahrtigu un tainu apdeeneschanu, luhdsu man lihds šchim dahwinato uszizibu ari uš preekschu parahdit. **Georg's Mallner's.**

Weenas mahjas ar ehlahm labatā buhshana un 210 puhra weetas seme ir tuhlin apatsch brijwas rotas pahrdomas. Turpat sinas pašneeds topmana G. Tadejewa bode, Jelgawā uš turgus platscha, pretim Berza apteekim.

F. W. Grahmann

Rīgā.

Nikolai-eelā blalus strehneeku dahrsjam

lehgeris un ishtahde

no wišadas sortes

semf. mahschinehm un rihkeem.

Superfossati un mahschinu eša.

van Dyk Rīgā Superfossat - Packard van Dyk Rīgā Emilichu eelā.

Claytona lokomobiles un kul. mahsch. Packarda superfossati

angst u. mahschgradigi ar peesolita labuma apgalwojchanu, tā tā ari tali-mehli un wišadas lahšam. mahschines un rihki.

Lehdurgā

4. februari:

teatris.

Tumatas sinas mehiali zaur programeem. Teatra isrihskotaji.